

Pirkanmaa

11.8.2025

Kiikanojan Osakaskunta
Y-2226259-7

Viite Poikkeamislupahakemus Kuorsumaanjärven luonnonsuojelualueen (YSA205650,
VARELY/22/07.01/2010) rauhoitusmääräyksistä

**PÄÄTÖS KUORSUMAANJÄRVEN LUONNONSUOJELUALUEEN
RAUHOITUSMÄÄRÄYKSISTÄ POIKKEAMISEEN**

ASIAN AIEMPI KÄSITTELY

**Ruoppausilmoitus 13.10.2024 ja Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunto
20.11.2024 (PIRELY/10707/2024)**

Kiikanojan Osakaskunta on lähettänyt Pirkanmaan ELY-keskukseen 13.10.2024 ruoppausilmoituksen Kuorsumaanjärven laskevan ojan ruoppauksesta (PIRELY/10707/2024). Pirkanmaan ELY-keskus on antanut ilmoituksen johdosta lausunnon 20.11.2024. Lausunnossa on esitetty seuraavaa: Kuorsumaanjärven eteläpäähän kiinteistölle 790-522-876-1 suunniteltu 953 m² ruoppaus sijoittuu Kuorsumaanjärven yksityiselle luonnonsuojelualueelle (YSA205650) sekä EU:n lintudirektiivin perusteella suojellulle Kuorsumaanjärven Natura 2000- alueelle (FI0318002). Ala sijoittuu myös linnustollisesti tärkeälle alueelle sekä EU:n luontodirektiivin liitteeseen IV a kuuluvan viitasammakon sekä lummelampikorennon lisääntymis- ja levähdyspaikalle.

Ruoppauksen tarkoitus on määritelty ruoppausilmoituksessa seuraavasti: Kuorsumaanjärven laskevan ojan virtauksen palauttaminen ennalleen poistamalla ojaan kertynyt kasvusto juurineen. Työ on tarkoitus toteuttaa telaponttoonikaivinkoneella.

Kuorsumaanjärven luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräysten mukaan alueella on kielletty mm. seuraavaa: Ojien kaivaminen, veneväylien tekeminen, ruoppaaminen vesien perkaaminen sekä patoaminen ja kaikenlainen muu maa- ja vesialueen alueen peittäminen ja vahingoittaminen. Tämä päätös ei kuitenkaan ole este vesistön kunnostustoimille kuten vesikasvillisuuden poistamiselle. Kaivu voi tapahtua aikaisintaan 1.10 lähtien ja keväällä siihen asti, kun kaivu on

mahdollista suorittaa jäältä tai ainakin 31.3 saakka. Ruoppausmassat tulee läjittää suojelualueen ulkopuolelle.

ELY-keskus katsoo, että ruoppausilmoituksessa esitetyillä tiedoilla ruoppausta ei voida suoraan tulkita lintuveden tilaa parantavaksi kunnostustoimenpiteeksi. Ilmoituksen mukainen ruoppaaminen vaatii siten poikkeamisluvan luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä.

Hakijan toimittamat lisätiedot 21.11.2024 ja ELY-keskuksen lisälausunto 3.12.2024

Hakija on 21.11.2024 toimittanut sähköpostitse lisätietoja ruoppausilmoitukseen liittyen ja ELY-keskus on antanut näiden tietojen perusteella hankkeesta lisälausunnon 3.12.2024, jossa todetaan muun ohella seuraavaa: Hakija on 21.11.2024 toimittanut ELY-keskukseen lisätietoja ruoppauksen tavoitteeseen liittyen. Hakija on ilmoittanut toimenpiteestä seuraavaa: Toimenpiteessä on tarkoitus suorittaa Kuorsumaanjärven luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksissä mainittu, erikseen sallittu aluetta ympäröivän peltoalueen kuivatustilanteen ylläpitämiseen tähtäävä ojauoman ruoppaus ja ylläpitää Kuorsumaanjärvestä laskevaa ojaa. Toimenpiteellä on tarkoitus palauttaa ojan virtaama, jolla edelleen on tarkoitus pitää ennallaan suojelualueen ulkopuolisen peltoalueen kuivatustilannetta (mukaan lukien julkiset tiet ja alueen maatalousmaat). Virtaaman palauttamisella haetaan kevään korkeimman tulvahuipun aiheuttamien haittojen ehkäisyä. Nykyisellään on jo lähellä, että Kakkurilammintie on jäämässä keväisin veden alle ja vaarantaa tien käyttöä sekä tien varren asukkaiden turvallisuutta. Hakijan lisäselvityksen mukaan järven pesimälinnustolle ei voi olla eduksi, että keväiseen aikaan veden pinnan taso vaihtelee suuresti, jolloin olisi vaarana, että pesinnän aloituksen aikaan vesi on hyvin korkealla ja poikueiden kuoriutumisen aikaan vesi onkin karannut jo kauaksi normaaliin tasoonsa.

ELY-keskus toteaa, että hakijan lisäselvityksessään viittaama rauhoitusmääräysten kohta 2. tarkoittaa sellaisten ojien ruoppaamista, jotka sijoittuvat kovan maan puolelle. Hakijan esityksessä ruopattavaksi suunniteltu uoma sijoittuu vesialueelle eikä uoman ruoppaamisen siten voida katsoa kuuluvan kohdassa 2. tarkoitettuun ympäröivän peltoalueen kuivatustilanteen ylläpitämiseksi tähtäävän ojauoman ruoppaamiseen. Näin ollen ELY-keskus uudistaa toimenpiteestä aiemmin lausumansa ja toteaa, että uoman ruoppaamiselle tulee hakea poikkeamislupa luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä.

Samalla ELY-keskus mainitsee, että Kuorsumaanjärven luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräysten mukaan alueella kaivu voi tapahtua aikaisintaan 1.10. lähtien ja keväällä siihen asti, kun kaivu on mahdollista suorittaa jäältä tai ainakin 31.3. saakka. Ruopattava ala sijoittuu viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikan alueelle. Viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain 78 §:n nojalla kielletty. Laaja-alaisten ruoppausten, jotka sijoittuvat lajin lisääntymispaikoille voidaan arvioida heikentävän lisääntymispaikkaa tai hävittävän sen. Nyt tarkasteltavan

ruoppausilmoituksen tapauksessa pienialainen ruoppaus toteutetaan hakijan antamien tietojen mukaan jo olemassa olevan, entuudestaan avoimen pidetyn uoman alueella, joten työn ei katsota olevan ristiriidassa viitasammakon esiintymisedellytysten kanssa. Sama koskee alueella tavattuja luontodirektiivin liitteen IV a sudenkorentoja (erityisesti lummelampikorento) ja niiden lisääntymispaikkaa Kuorsumaanjärven eteläosassa.

Ruoppauksen ajankohdan osalta ELY-keskus kuitenkin huomauttaa, että sijoituessaan viitasammakon tiedossa olevalle lisääntymis- ja levähdyspaikalle, tulee työ ajoittaa ajankohtaan, jolloin laji on vähiten riippuvainen vesielinympäristöstä, eli viitasammakon lisääntymis- ja talvehtimisajankohdan ulkopuolelle (elo-syyskuulle). Kun toteutuksessa huomioidaan lisäksi lintujen herkin pesimäaika (15.4–31.8.) sekä lummelampikorenonn aktiivisin lentoaika (kesä-heinäkuu), tulee ruoppaus ELY-keskuksen näkemyksen mukaan toteuttaa vähäisimmän haitan periaatteen mukaisesti syyskuun aikana. Koska luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräykset kieltävät alueella kaivamisen 1.4–30.9. välisenä aikana, tulee hakijan anoa poikkeamista luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksestä myös ruoppausajankohdan osalta.

HAKEMUS

Kiikanojan Osakaskunta anoo 16.6.2025 vireille tulleella poikkeamislupahakemuksella lupaa suorittaa omistamallaan vesialueella (kiinteistötunnus 790-522-876-1) (jatkossa Kuorsumaanjärven) laskevan ojan perkaamisen 13.10.2024 Pirkanmaan ELY-keskukseen lähetetyssä ruoppausilmoituksessa (PIRELY/10707/2024) kuvatulla tavalla (Kartta 1,2). Ojan toimivuus on ollut jo pidempään ongelmallinen ja asiasta on käyty omistajayhteisön vuosikokouksissa keskustelua. Nykyisellään Kuorsumaanjärven korkeuden säätely, jota hoitaa Kuorsumaanjärven järjestely-yhtiö, toteutuu tulvahuippujen aikaan umpeenkasvusta aiheutuen hyvin hitaasti. Järvestä laskevan ojan virtaama on tarkoitus palauttaa toimenpiteellä ennalleen.

Toimenpiteellä tavoitellut hyödyt:

- tulvahuippujen torjuminen ja veden korkeuden vaihtelun minimointi palauttamalla ojan virtaama alkuperäiseksi,
- Kuorsumaanjärven pohjoispuolella kulkevan, yleisessä käytössä olevan Kakkurilammintien tulvasuojelu (veden pinta ja tien pinta ovat useina keväinä ollut käytännössä samalla tasolla, marraskuulla 2024 tie jäi tulvan alle kovan sateen jälkeen),
- Kuorsumaanjärven ympäröivien peltojen kuivatustilanteen ylläpitäminen (vrt. edellinen kohta),
- Kuorsumaanjärven pesimälinnustolle arvioidun haitan minimointi (keväinen suuri veden korkeuden vaihtelu - pesinnän aloituksen ja poikasten kuoriutumisen välillä, ennen pesästä lähtöä - altistaa pesässä olevat munat/poikaset pienpetojen saalistuspaineelle),

- Virkistyskäytön hyödyt (mm. pääsy avovesialueelta Kuosman kiäppi - patikkareitille ei tätä kautta onnistu normaalin retkimatkailun tarkoittamalla tavalla
- lisäksi metsästäjät ja kalastajat ovat menneinä vuosina käyttäneet uomaa omiin kulkutarpeisiinsa).

Osakaskunta on käynyt keskustelua toimenpiteen suorittamisesta Maa- ja Vesirakennus Lehtiniemen yrittäjän kanssa tarkoitukseen soveltuvalla telaponttoonikaivurilla. Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnon 3.12.2024 PIRELY/10707/2024 mukaisesti tavoitteena on suorittaa toimenpide vähimmän haitan mukaisesti 1.9.-30.9.2025 välisenä aikana. Mikäli hanke olosuhteiden pakottamana ei onnistu tänä vuonna, pyritään se suorittamaan vuonna 2026 vastaavaan aikaan. Ajankohta poikkeaa luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräysten mukaisesta kaivuutoimenpiteen mahdollisesta suoritusajankohdasta ja vaatii poikkeamisluvan myöntämisen.

Yleisesti todetaan, että hankkeessa noudatetaan muilta osin Kuorsumaanjärven luonnonsuojelualueen perustamisen rauhoitusmääräyksiä.

Pirkanmaan ELY –keskuksen ratkaisu

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY –keskus) on tutkinut asian ja suostuu hakemukseen seuraavin ehdoin:

- Lupa on voimassa 30.9.2026 saakka Sastamalan Kuorsumaanjärven luonnonsuojelualueella (YSA205650, VARELY/22/07.01/2010) kiinteistöllä 790-522-876-1
- Lupaa saa käyttää Kiikanojan Osakaskunnan puolesta luvanhakijana toimivan [REDACTED] vastuulla ja valvonnassa toimiva urakoitsija. Hakija vastaa siitä, että työn toteutuksessa noudatetaan tämän luvan ehtoja.
- Tällä luvalla saa tehdä 16.6.2025 vireille tulleessa lupahakemuksessa esitetyn ruoppauksen liitekartan 1 ja 2 mukaisella alueella. Työ tulee toteuttaa yhtäjaksoisena kertaluonteisena toimenpiteenä syyskuun aikana.
- Ruoppausmassat tulee läjittää suojelualueen ulkopuolelle. Työn saa toteuttaa telaponttoonikaivinkoneella.
- Raportti luvan käytöstä tulee toimittaa Pirkanmaan ELY-keskukseen viipymättä työn toteuttamisen jälkeen, kuitenkin viimeistään vuoden 2026 loppuun mennessä. Raportti toimitetaan Pirkanmaan ELY –keskukselle (1.1.2026 jälkeen Lupa - ja valvontavirastolle) ja raportista tulee ilmetä tämän luvan diaarinumero PIRELY/7113/2025.
- Tämä päätös tai sen kopio on pidettävä mukana työtä suoritettaessa ja vaadittaessa lupa on esitettävä.
- Mikäli hakija ryhtyy tämän luvan vastaisiin toimenpiteisiin tai laiminlyö luvan ehtoja, voi Pirkanmaan ELY-keskus perua luvan.

Ratkaisun perustelut

Kuorsumaanjärven luonnonsuojelualueella on kielletty mm. ojien kaivaminen, veneväylien tekeminen, ruoppaaminen vesien perkaaminen sekä patoaminen ja kaikenlainen muu maa- ja vesialueen alueen peittäminen ja vahingoittaminen. Alueella on lisäksi kielletty liikkuminen moottoriajoneuvolla ja moottoriveneellä. Päätös ei kuitenkaan ole este vesistön kunnostustoimille kuten vesikasvillisuuden poistamiselle tai olemassaolevien uimapaikkojen, venevalkamien ja niihin liittyvien uomien käyttämiselle ja ylläpitämiselle. Kaivu voi tapahtua aikaisintaan 1.10 lähtien ja keväällä siihen asti, kun kaivu on mahdollista suorittaa jäältä tai ainakin 31.3 saakka. Ruoppausmassat tulee läjittää suojelualueen ulkopuolelle. Päätöksen estämättä on lisäksi sallittu ylläpitää olemassaolevia ojia siten, että suojelualueen ulkopuolisen alueen kuivatustilanne säilyy ennallaan.

Luonnonsuojelulain 54 §:n mukaan ELY-keskus voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualueutta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

ELY-keskus katsoo, että ilmoitettu ruoppaus ei ole rauhoitusmääräysten tarkoittamaa erikseen sallittua toimintaa, kuten vesistön kunnostamiseen rinnastuvaa vesikasvillisuuden poistamista, olemassaolevien uimapaikkojen, venevalkamien tai niihin liittyvien uomien ylläpitämistä tai olemassaolevien ojien ylläpitämistä. Kyseessä on hakijan antamien tietojen ja ilmakuvatarkastelun perusteella entuudestaan avoimena pidetyn uoman uudelleen avaaminen. Näinollen ruoppaustoimenpiteelle, joka sijoittuu vesialueelle, on tullut hakea poikkeamislupa.

Alueella on lisäksi kielletty moottoriajoneuvoilla liikkuminen muutoin kuin jääpeitteen aikaan, joten myös ruoppaustyötä tekevän telaponttoonikaivinkoneen käyttämiselle luonnonsuojelualueella tulee sulan veden aikaisesti olla poikkeamislupa.

Lisäksi työ tulee toteuttaa viitasammakon lisääntymis- ja talvehtimisajankohtien sekä linnuston pesinnän kannalta haitattomimpaan ajankohtaan (syyskuu), joten poikkeamista on tullut hakea suojelupäätöksessä määritellystä ruoppausajankohdasta 1.10-31.3.

ELY-keskus katsoo, että hakemuksen mukainen ruoppaustyö, joka on laajuudeltaan suhteellisen pienialainen ja sijoittuu entuudestaan avoimena pidettyyn uomaan, ei ole haitallinen alueen suojeluperusteena olevan linnuston kannalta. ELY-keskuksella ei ole tiedossa Kuorsumaanjärven suojeluperusteena olevien lintulajien pesäpaikkoja avattavan uoman alueelta. Uoman avaamisen ei aiemman avaamishistoriansa vuoksi katsota olevan ristiriidassa alueella esiintyvien luontodirektiivin liitteeseen IV a kuuluvien sudenkorentojen tai viitasammakon esiintymisedellytysten kanssa, kun työssä huomioidaan sudenkorentojen lentoaika sekä viitasammakon esiintymisen kannalta haitattomin toteutusajankohta. Työn toteuttaminen syyskuussa huomioi myös lintujen herkimmän pesimäajankohdan. Edellämainituin perustein ELY-keskus katsoo, että ruoppauksen toteuttaminen ei vaaranna suojelualueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen käytön, kuten alueen virkistyskäytön ja kalastuksen kannalta.

Tämän luvan ehtojen mukaisesti toimien ELY-keskus katsoo, että ruoppaaminen ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Kuorsumaanjärven Natura 2000-alueen (FI 0318002) suojeluperusteena olevia linnustoarvoja. ELY-keskuksella ei ole tiedossa Natura- alueen suojeluperusteena olevien lintujen pesäpaikkoja ruoppausalueella, mutta vastuu pesien huomioimisesta on hankkeesta vastaavalla taholla. Hankkeen toteutusajankohdassa on huomioitu lintujen pesimäaika ja kyseessä on yhtäjaksoisesti toteutettava lyhytaikainen toimenpide. Kuorsumaanjärven veden virtausta parantava kunnostustyö voi ELY-keskuksen näkemyksen mukaan edistää järven linnuston pesimämahdollisuuksia.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 54 §

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus liitteenä.

Lisätietoja

Lisätietoja päätöksestä antaa ylitarkastaja Susanna Intke susanna.intke@ely-keskus.fi.

Päätös

Hakijalle sähköpostitse, suoritemaksutta

Tiedoksi

Ympäristöministeriö (sähköpostitse)

Suomen luonnonsuojeluliitto Pirkanmaan piiri (sähköpostitse)

Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys (sähköpostitse)

Sastamalan ympäristöyhdistys (sähköpostitse)

Sastamalan kaupunki (sähköpostitse)

Suoritemaksu

Luonnonsuojelua edistävään tutkimus- tai opetustarkoitukseen taikka ennallistamis-, kunnostus- tai hoitotoimiin myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia.

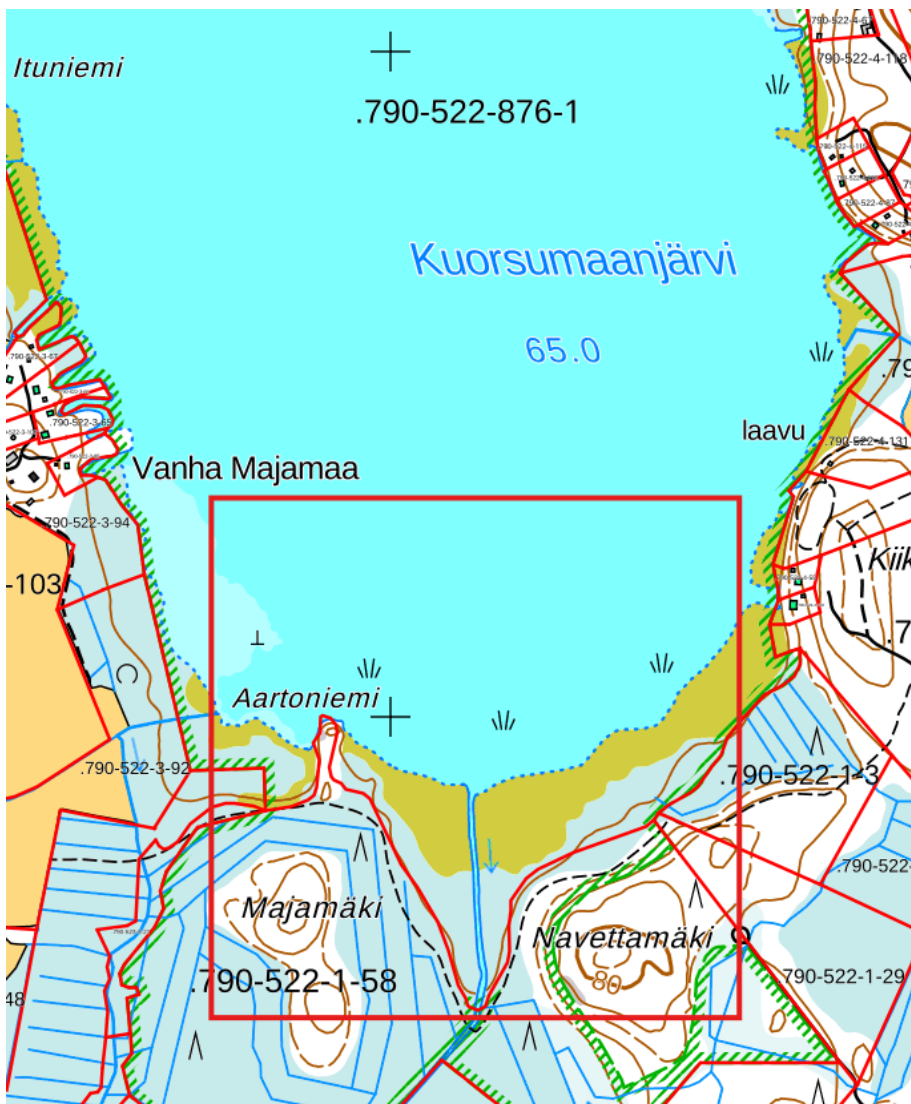
Asia on käsitelty Pirkanmaan ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen Luontoyksikössä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Susanna Intke ja ratkaissut yksikön päällikkö Marja-Liisa Pitkänen. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksymisestä on asiakirjan lopussa.

Liite

Kartat 1 ja 2 ruopattavasta alueesta

Valitusosoitus

Kartta 1

Kartta 2 Ruopattava ala sinisellä viivalla (lupahakemus 16.6.)

VALITUSOSOITUS**Liite Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen****Valitusviranomainen**

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitus aika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Päätöksen tiedoksisaantiajankohta:

- Postitse kirjeellä toimitettu päätös katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä (7.) päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Viranomaiselle päätöksen katsotaan tulleen tiedoksi kirjeen saapumispäivänä.
- Postitse saantitodistusta vastaan toimitetun päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus.
- Haastetiedoksiantona toimitetun päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksiantotodistus.
- Vastaanottajalle tai tämän edustajalle henkilökohtaisesti luovutetun päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottamisesta laadittu tiedoksiantotodistus.
- Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena (3.) päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun ilmoitus yleistiedoksiannosta on julkaistu yleisessä tietoverkossa viranomaisen verkkosivuilla.
- Sähköisesti tiedoksi annettu asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Todisteellisesti sähköisenä viestinä tiedoksi annettava asiakirja katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta yhteydeltä.

Valituskirjelmän sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän yhteystiedot. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei hallintotuomioistuin toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa, asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa taikka valtuutettu on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle, jollei erikseen säädetä, että valitus toimitetaan viranomaiselle.

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai valtuutetun asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostina. Valituskirjelmä on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä. Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15.

Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös henkilölle, joka on määrätty tätä tehtävää laitoksessa hoitamaan, tai laitoksen johtajalle.

Valituskirjelmän toimittamisesta telekopiona tai sähköpostina säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

QR-koodi asiointipalvelussa asiointia varten:

Käyntiosoite: Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, Hämeenlinna
Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
Telekopio: 029 56 42269
Sähköposti: [hameenlinna.hao\(at\)oikeus.fi](mailto:hameenlinna.hao(at)oikeus.fi)
Puhelin: 029 56 42210 (asiakaspalvelu), 029 56 42200 (vaihde)

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tämä asiakirja PIRELY/7113/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/7113/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Intke Susanna 11.08.2025 10:28

Ratkaisija Pitkänen Marja-Liisa 11.08.2025 10:30